

דף כ.

עין משפט א.ב.

יו"ד סימן רח סעיף ב

- ב. נדר בחרם ואמר שלא נדרתי אלא בחרמו של ים דהיינו רשת שצדין בה דגים בים, או נדר בקרבן ואמר לא נדרתי אלא בעצם שהנחתי להיות נודר בו, או אמר קונם אשתי נהנית לי ואמר לא נדרתי אלא מאשתי ראשונה שגירשתי, בכל אלו אם הוא ת"ח נאמן^ש וא"צ התרה, ואם הוא עם הארץ צריך שאלה שלא ינהגו קלות ראש. מ"מ בחרטה מספיק^ת וא"צ לפתוח לו פתח.
- ג. גם בעם הארץ שצריך שאלה אם עבר על נדרו, אין קונסין אותו לנהוג איסור כימים שעבר על הנדר ונהג בהם היתר.
- אבל הנודר נדר גמור מן התורה^א ועבר עליו במזיד קונסין אותו, ואין מתירין לו אא"כ ינהג איסור כימים שעבר על נדרו ונהג בהם היתר.
- ד. נדר בנדר גמור מן התורה, אם יש מכשול בדבר כגון שנדר בדבר שאינו יכול ליזהר בו כגון שאסר עליו כל פירות שבעולם חוץ מדגן ועבר עליו מתירין לו מיד, ואין קונסין אותו לנהוג איסור כימים שנהג בהם היתר, כדי שלא יבא לידי מכשול^ב. מ"מ י"א דיש להחמיר עליו להתירו דוקא בפתח ולא בחרטה^ג.
- ה. לפ"ז מי שאסר על עצמו בשר ויין אם יעבור עבירה פלונית, ועבר עליה ולא נזהר מבשר ויין ובא להתיר לו מתירין לו מיד כיון שיש חשש מכשול בדבר^ד.

ש. כאוקימתא דרב יהודה בנדרים כ' ע"א.

ת. והב"ח פסק דלא מספיק בחרטה אלא צריך לפתוח לו פתח ממקום אחר, כמו בסי' ר"ה סעיף א'. ש"ך ס"ק ט'.

א. מברייתא שם.

ב. כ"כ הרא"ש והתוס' שם.

ג. כ"כ הר"ן שם בשם התוס'.

ד. מתשובת הרשב"א והיא בתשובת הרמב"ן סי' רנ"ה.

הגה: מיהו אם נראה לחכם שהוא יכול לעמוד ולא יעבור עוד אין מתירין לו עד שינהג איסור כימים שנהג בהם היתר.

עין משפט ג. יו"ד סימן רח סעיף ב
עין בסעיף הקודם

עין משפט ד. יו"ד סימן רח סעיף ג

ג. ו. בכל מקום שצריך לנהוג איסור כימים שנהג בהם היתר דוקא בימים מועטים, אבל במרובים דיו לנהוג איסור ל' יום^ה.

עין משפט ו. יו"ד סימן רג סעיף א

א. א. לא יהיה רגיל אדם בנדרים^ו שכל הנודר אע"פ שמקיימו^ז נקרא רשע ונקרא חוטא.
ואם איחר האדם נדרו פנקסו נפתחת^ח.

עין משפט ז. אה"ע סימן כא סעיף ד

ד. ח. מותר לאדם^ט להסתכל באשתו, אף שאינה טהורה. ואפי' שיש לו הנאה מכך, היות ומותרת לו אח"כ, אבל לא יקל ראש ולא ישחק איתה.

ה. הש"ך בס"ק י"ג כתב כיון שיש חולקים רבים אין להקל.
ו. מבריינתא בנדרים דף כ' ע"א, ומימרא דשמואל שם בדף כ"ב ע"א, ובכתובות דף ע"ז.
ז. כתב הט"ז דאם יש לו פתח להתירו ואינו מתירו נקרא רשע, אבל אם לא מצא פתח עדיין מ"מ נקרא חוטא כל זמן שנדרו עליו.
ח. היינו שמן השמים פותחין פנקס מעשיו ומדקדקים בהם. ש"ך ס"ק א'.
ט. נדרים כ', ואבות דר"נ, והתירו לאשה להתקשט בזמן שאינה טהורה שלא תתגנה על בעלה. כ"כ הח"מ.

דף כ:

עין משפט א.

אה"ע סימן כה סעיף ג.

בג ג. לא יקל ראש עם אשתו, ואפי' בינו לבינה לא ינבל את פיו, שע"ז אמרו אפי' שיחה קלה עם אשתו וכו'.

בג ד. לא יספר עמה בשעת תשמיש ולא קודם לכן, שלא יתן דעתו באחרת, אבל בעניני תשמיש מותר וכן אם היה לו כעס שצריך לרצותה, מותר.

הגה: ה. המקדש עצמו במותר לו, קדוש יאמרו לו, אף באשתו דמותר לו הכל.

בג ו. לא יהיה אדם מצוי תמיד אצל אשתו, ואל ירבה איתה בתשמיש דדבר זה פגום מאוד ומעשה בורות. והממעט הרי זה משובח, ובלבד שלא יבטל עונה אלא מדעת אשתו, ולא יכוין להנאתו אלא כאדם הפורע חובו ולקיים מצוות פו"ר, ושיהיו לו בנים ת"ח עוסקים בתורה ומקיימי מצוות בישראל.

בג ז. לא יבא עליה אלא מרצונה, ויפייסנה עד שתתרצה, ואסור לבא עליה אפי' בפני קטן, אא"כ הוא תינוק שאינו יודע לדבר.

או"ח סימן רמ סעיף ז

ז. ח. לא ישמש בתחילת הלילה ולא בסופה אלא באמצעיתה כדי שלא ישמע קול בני אדם ויבא לחשוב באשה אחרת.

עין משפט ב.

אה"ע סימן כה סעיף ב ג

עיי' לעיל עין משפט א

י. עירובין דף ק' ע"ב.

אור"ח סימן רמ סעיף ה

ה. ט. ישמש באימה וביראה^ב, ולא יספר עמה בדברים אחרים.

אה"ע סימן כה סעיף ב

עין משפט ג.

עיינ לעיל עין משפט ב

אה"ע סימן כה סעיף י

עין משפט ד.ה.

י. טו. אפי' שתיהן נשיו, לא יתן דעתו על אחרת בעת שהוא עם השניה.

אור"ח סימן רמ סעיף ב

ב. ג. לא יהיה עם אשתו ויתן מחשבתו באחרת אפי' שתיהן נשותיו.

אור"ח סימן רמ סעיף ג

עין משפט ו.

ג. ד. יזהר האדם מבני תשעה מדות שהם בני אנוסה^ל, בני שנואה^מ, בני נדוי^נ, בני תמורה^ס, בני מורדת^ע, בני שכרות^פ, בני גרושת הלב^צ, בני ערבוביא^ק ובני חצופה^ר.

- כ. והאשה קודם תשמיש תאחוז בכוהן רגל ימין ואח"כ בכוהן יד ימין ואח"כ בתנוך אוזן ימין בעלה ובשעה שמחזקת בהם תכוון לסלק מעל בעלה הג' שדים המעוררים התאוה שלא לשם שמים, וזהו הסימנים שמסר יעקב לרחל, כה"ח אות ס"ד מחס"ל.
- ל. אפי' אינה אנוסה ממש אלא אינה מרוצה לא ישמש עד שירצה, מ"א ס"ק ז'.
- מ. היינו בשעת תשמיש, אבל אם בשעת תשמיש היא אהובה לאו בני שנואה הם, כה"ח אות ל"א.
- נ. שהאיש או האשה הם בנדוי או מב"ד או מת"ח.
- ס. והאדם המטמא בריתו בבת נכר כל הבנים הנולדים ממנו עם בת ישראלית יהיו רשעים, ואין לך דבר שפוגם פגם גדול בולד כמו במחשבת הזיוג, כה"ח אות ל"ד.
- ע. שאומרת אשתו לא בעינא לך ואפי' שרצויה בשעת תשמיש, מ"א ס"ק י'.
- פ. הוא או היא שיכורה.
- צ. שדעתו לגרשה אע"פ שהוא אוהב אותה כגון אותם שכופין להוציא.
- ק. שנותן דעתו באחרת או היא באחר.
- ר. שתבעה אותו בפה, וכל הדברים שאמרו שאסורים גם במעוברת או זקנה, אסור לעשות כן.

עין משפט ז.

יו"ד סימן רלב סעיף א

א. יש נדרים שא"צ התרה ש והם נדרי זירוזין או נדרי הבאי, נדרי שגגות, נדרי אונסין, וכן התולה נדרו בדבר ולא נתקיים הדבר ההוא דאין זה נדר.

עין משפט ז.

יו"ד סימן רלב סעיף ב

ב. דרך הסותרים לנדור או לישבע כדי לזרז חבירו למכור או לקנות, ואין בליבם לשום נדר או שבועה והם נקראים נדרי זירוזין ע"מ לזרז חבירו, אם לא שאמר לנדר גמור נתכוון. ואם מופלגים ביותר^ת לנדר גמור נתכוונו.

ש. ממשנה נדרים דף כ' ע"ב.

ת. הש"ך פסק אפי' אינם מרוחקין כ"כ יש להחמיר.